

ЗАКОН срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти

Обн., ДВ, бр. 84 от 17.10.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 3.07.2007 г., бр. 21 от 13.03.2012 г.

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С този закон се уреждат мерките срещу пазарните злоупотреби, свързани с финансови инструменти.

(2) Пазарни злоупотреби са търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара на финансови инструменти.

Чл. 2. Целите на този закон са:

1. предотвратяване и разкриване на пазарните злоупотреби;
2. повишаване на общественото доверие в пазара на финансови инструменти;
3. осигуряване на своевременно и пълно разкриване на информация на инвеститорите;
4. създаване на условия за развитието на справедлив, прозрачен и ефективен пазар на финансови инструменти.

Чл. 3. (1) (В сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) Този закон се прилага за:

1. действията, извършени както на територията, така и извън територията на Република България относно финансови инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или за които е поискано допускане до търговия на такъв пазар;
2. действията, извършени на територията на Република България относно финансови инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар в държава членка или за които е поискано допускане до търговия на такъв пазар;
3. финансовите инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или държава членка или за които е поискано допускане до търговия на такъв пазар, включително когато сделките с тези финансови инструменти са сключени извън регулирания пазар.

(2) Този закон не се прилага за сделките, сключени в изпълнение на паричната, валутната или по управлението на държавния дълг политика на Република България или друга държава членка, Европейската централна банка, Българската народна банка, централните банки на другите държави членки, или друго лице, което е натоварено с провеждането им или действа за тяхна сметка, както и сделките, сключени в изпълнение на политиката по управление на общинския дълг от органите на местното самоуправление.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Забраните по този закон не се прилагат за сделките, сключени във връзка с обратно изкупуване на акции или за стабилизиране на финансови инструменти във връзка с публичното им предлагане, ако се извършват при условията и по реда на Регламент (ЕО) № 2273/2003 на Комисията по отношение на изключенията относно програмите за обратно изкупуване и стабилизирането на финансови инструменти.

Чл. 4. (1) Вътрешна информация е конкретна информация, която не е публично огласена, отнасяща се пряко или непряко до един или повече емитенти на финансови инструменти или до един или повече финансови инструменти, ако публичното ѝ огласяване може да окаже съществено влияние върху цената на тези финансови инструменти или на цената на свързани с тях дериватни финансови инструменти.

(2) Информацията по ал. 1 включва всякаква информация, която:

1. посочва факти или обстоятелства, които са настъпили или обосновано може да се очаква да настъпят в бъдеще, и е достатъчно конкретна, за да се направи заключение относно възможния им ефект върху цената на финансовите инструменти или на свързани с тях дериватни финансови инструменти;

2. обичайно се използва от инвеститорите при вземането на решение за инвестиране в даден финансов инструмент.

(3) По отношение на лицата, които изпълняват нареждания относно финансови инструменти, вътрешна информация е също и конкретна информация, съобщена от клиент, свързана с подадени, но още неизпълнени нареждания на клиента, която се отнася пряко или непряко до един или повече емитенти на финансови инструменти или до един или повече финансови инструменти и която, ако бъде огласена публично, може да окаже съществено влияние върху цената на тези финансови инструменти или на цената на свързани с тях дериватни финансови инструменти.

(4) Фактите и обстоятелствата, които могат да се смятат за вътрешна информация, се определят с наредба.

Чл. 5. (1) В случаите на деривати върху стоки вътрешна информация е конкретна информация, която не е публично огласена, отнася се пряко или непряко до един или повече деривати върху стоки и която участниците на пазара, на който се търгуват такива деривати, очакват да бъде огласена в съответствие с приетите пазарни практики на съответния пазар, признати от Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък "комисията".

(2) Информация, която участниците на пазара на деривати върху стоки очакват да бъде публично огласена, е информацията, която редовно се огласява на участниците на тези пазари или чието огласяване се извършва съгласно нормативните актове, правилата и практиките, които се прилагат на съответните пазари, на които се търгуват базовият актив или дериватите върху стоки.

Чл. 6. (1) Манипулиране на пазара на финансови инструменти е:

1. извършването на сделки или подаването на нареждания, които създават или могат да създадат невярна или подвеждаща представа относно търсенето, предлагането или цената на финансови инструменти или които определят чрез действията на едно лице или чрез съвместни действия на две или повече лица цената на един или няколко финансови инструмента на необичайно или изкуствено ниво;

2. извършването на сделки или подаването на нареждания, при които се използват фиктивни способности или други форми на измамни действия;

3. разпространяването чрез средствата за масово осведомяване, включително чрез Интернет, или по какъвто и да е друг начин на информация, която създава или може да създаде невярна или подвеждаща представа относно финансови инструменти, включително разпространяването на слухове и неверни или заблуждаващи новини, когато лицето, което разпространява информацията, знае или е длъжно да знае, че информацията е невярна или подвеждаща.

(2) Манипулативни действия и сделки са:

1. действията на едно лице или съвместните действия на две или повече лица за осигуряване на позиция, която дава възможност за оказване на влияние върху търсенето или предлагането на финансови инструменти, които действия водят до пряко или непряко определяне на тяхната цена или до създаването на други несправедливи пазарни условия;

2. сключването на сделки с финансови инструменти при затварянето на търговската сесия на регулирания пазар, които водят до подвеждане на инвеститорите, действащи въз основа на цените на затваряне;

3. изразяването на мнение за финансови инструменти или за техния емитент чрез средствата за масово осведомяване, включително чрез Интернет, когато предварително са открити позиции по тези финансови инструменти и впоследствие се извлича полза от влиянието на изразеното мнение върху цената на тези финансови инструменти, без да е оповестен публично този конфликт на интереси;

4. други действия и сделки, чрез които се осъществява манипулиране на пазара на финансови инструменти по ал. 1.

(3) Не е налице манипулиране на пазара на финансови инструменти по ал. 1, т. 1, когато лицето, което извършва сделката или подава нареждането, установи, че има законно основание и извършването на сделката или подаването на нареждането са в съответствие с

приетите пазарни практики на съответния регулиран пазар, признати от комисията.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Комисията публикува признатите пазарни практики в официалния си бюлетин и по друг подходящ начин. Факторите, които се отчитат при приемането на пазарните практики по ал. 3 и по чл. 5, ал. 1, и редът за тяхното приемане се определят с наредба.

(5) В случаите, когато информацията по ал. 1, т. 3 се разпространява от журналист при изпълнение на неговата професия, отчитат се актовете, които регулират професията, освен ако журналистът е получил пряко или непряко облага от разпространението на информацията.

Чл. 7. Сключването на сделки в противоречие със забраните по чл. 8, 10 и 11 не води до тяхната недействителност.

Глава втора

ЗАБРАНИ ЗА ТЪРГОВИЯ С ВЪТРЕШНА ИНФОРМАЦИЯ И МАНИПУЛИРАНЕ НА ПАЗАРА НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Чл. 8. (1) Забранява се на всяко лице, което притежава вътрешна информация в резултат на своето членство в управителния или контролния орган на емитента, на участието си в капитала или гласовете в общото събрание на емитента, на достъпа, който има до информацията поради своята служба, професия или задължения, или придобиването ѝ чрез престъпление или по друг неправомерен начин, да използва тази информация, като придобие или прехвърли, или опита да придобие или да прехвърли за своя или за чужда сметка, пряко или непряко, финансови инструменти, за които се отнася тази информация.

(2) Когато лицето по ал. 1 е юридическо лице, забраната за използване на вътрешна информация се отнася и за всяко физическо лице, което участва при вземането на решение за сключване на сделка за сметка на юридическото лице.

(3) Алинея 1 не се прилага за сделки, сключени в изпълнение на изискуеми задължения за придобиване или прехвърляне на финансови инструменти, когато тези задължения са възникнали, преди лицето да притежава вътрешна информация.

Чл. 9. Забранено е на лице по чл. 8 да:

1. разкрива вътрешната информация на друго лице, освен ако разкриването ѝ се извършва при обичайното упражняване на неговата служба, професия или задължения;

2. препоръчва или да убеждава друго лице въз основа на вътрешната информация да придобива или да прехвърля финансови инструменти, за които се отнася тази информация.

Чл. 10. (1) Забраните по чл. 8 и 9 се прилагат и за всяко друго лице извън посочените в чл. 8, което притежава вътрешна информация, ако знае или е длъжно да знае, че тази информация е вътрешна.

(2) Разпоредбите на чл. 8 и 9 се прилагат и за финансови инструменти, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или в друга държава членка, но чиято стойност зависи от финансови инструменти, които са допуснати до търговия на такива пазари.

Чл. 11. Забранява се манипулирането на пазара на финансови инструменти.

Глава трета

МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И РАЗКРИВАНЕ НА ТЪРГОВИЯТА С ВЪТРЕШНА ИНФОРМАЦИЯ И МАНИПУЛИРАНЕТО НА ПАЗАРА НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Раздел I

Разкриване на информация от емитентите

Чл. 12. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Емитентът на финансови инструменти, които са допуснати до търговия на регулиран пазар, или за които емитентът е поискал допускане до търговия на такъв пазар, е длъжен да разкрива публично по реда на чл. 100т от Закона за публичното предлагане на ценни книжа вътрешната информация, която пряко се отнася до него.

(2) Информацията по ал. 1 не може да съдържа неверни, подвеждащи или непълни данни.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Задължението за разкриване по ал. 1 се изпълнява от емитента незабавно, но не по-късно от края на работния ден, следващ деня на вземане на решението или узнаване на съответното обстоятелство.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.).

(5) Емитентът не може да комбинира предоставянето на вътрешната информация по ал. 1 с представянето на маркетингова информация за дейността си по начин, който може да въвежда в заблуждение.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Емитентът е длъжен да разкрие по реда на ал. 1 всяка съществена промяна във вътрешната информация, която е била публично оповестена, незабавно, но не по-късно от края на работния ден, следващ настъпването, съответно узнаването на промените.

(7) Формата, редът и начинът за разкриване на вътрешната информация от емитента и редът и начините за публичното ѝ оповестяване се определят с наредба.

(8) В случай че финансовите инструменти на емитента са допуснати до търговия и на регулиран пазар в друга държава членка или емитентът е поискал допускане до търговия на такъв пазар, той е длъжен да положи необходимите усилия разкриването на информацията по ал. 1 и 6 да се извърши едновременно на всички места, където финансовите инструменти са допуснати за търговия.

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Емитентът може да отложи за определен срок разкриването на вътрешна информация съгласно чл. 12, ако разкриването ѝ може да засегне неговите законни интереси и при условие че това няма да въведе в заблуждение инвеститорите и емитентът е в състояние да запази нейната поверителност.

(2) Законните интереси на емитента могат да се отнасят до следните неизчерпателно посочени обстоятелства:

1. неприключили преговори или обстоятелства, свързани с такива преговори, чието публично оповестяване може да повлияе върху техния ход или резултат, включително в случаите, когато преговорите се водят с цел дългосрочно финансово оздравяване на емитента, когато той е във влошено финансово състояние, дори да не са налице условията за обявяване на емитента в несъстоятелност, когато публичното оповестяване на тази информация може сериозно да застраши интересите на настоящите и бъдещите акционери;

2. приети решения или сключени договори от управителен орган на емитента, които, за да влязат в сила, подлежат на одобрение от друг орган на емитента, когато организацията на емитента изисква отделяне на тези органи, и чието публично оповестяване, преди тяхното одобрение, заедно с едновременното разкриване на факта, че решението все още не е одобрено, може съществено да повлияе на правилната оценка на тази информация от инвеститорите.

(3) Емитентът уведомява писмено комисията за отлагането на срока по чл. 12, ал. 3, като посочва причините, които налагат отлагането, срока, в който информацията ще бъде предоставена на комисията, както и предприетите мерки за запазване поверителността на информацията.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) След изтичане на срока по ал. 1, както и в случаите, когато е нарушена поверителността на информацията, емитентът е длъжен да разкрие вътрешната информация съгласно чл. 12, ал. 1. В този случай се прилага и разпоредбата на чл. 12, ал. 3.

(5) Формата и начинът за уведомяване на комисията и мерките за запазване на поверителността на вътрешната информация се определят с наредба.

Чл. 14. (1) В случай че емитент или лице, което действа от негово име или за негова сметка, разкрие вътрешна информация на трето лице при обичайното упражняване

на неговата служба, професия или задължения, той е длъжен да разкрие публично тази информация едновременно с разкриването ѝ, ако то е съзнателно, или незабавно след разкриването ѝ, ако то е несъзнателно.

(2) Алинея 1 не се прилага, ако лицето, което получава информацията, има задължение да я пази поверителна по силата на закон, подзаконов нормативен акт, устав или договор.

Раздел II

Списък на вътрешните лица

Чл. 15. (1) Емитентът на финансови инструменти, които са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или за които емитентът е поискал допускане до търговия на такъв пазар, и лицата, които действат от негово име или за негова сметка, изготвят и поддържат списък на лицата, които работят за тях по трудов или граждански договор и имат постоянен или инцидентен достъп до вътрешна информация, отнасяща се пряко или непряко до емитента. Списъкът се актуализира незабавно при всяка промяна на причините, поради които лицето е включено в списъка, както и когато в списъка трябва да се добави ново лице. В случай че някое от лицата, включени в списъка, вече няма достъп до вътрешна информация, това обстоятелство и датата, до която лицето е имало достъп, се отразяват незабавно в списъка.

(2) Списъкът по ал. 1 съдържа най-малко:

1. трите имена на лицата по ал. 1, които имат достъп до вътрешна информация;
2. причините за включване на всяко лице в списъка;
3. датата, на която списъкът е изготвен и актуализиран.

(3) Емитентът и лицата, които действат от негово име или за негова сметка, са длъжни да съхраняват списъка по ал. 1 за срок 5 години от неговото изготвяне или актуализиране.

(4) По искане на заместник-председателя на комисията, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност", наричан по-нататък "заместник-председателя", лицата, задължени да изготвят списъка по ал. 1, го предоставят не по-късно от края на следващия работен ден.

(5) Лицата, задължени да изготвят списъка по ал. 1, предприемат необходимите действия за запознаване на включените в списъка лица със законовите им задължения във връзка с притежаваната вътрешна информация и с предвидените наказателни, административни и дисциплинарни санкции при нарушаване на тези задължения. За изпълнение на задължението за запознаване на съответните лица се съставя документ, удостоверяващ неговото изпълнение.

Чл. 15а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Разпоредбите на чл. 12 - 15 не се прилагат за емитенти, които не са поискали или одобрили допускането на издадените от тях финансови инструменти до търговия на регулиран пазар.

Раздел III

Разкриване на информация за сделки на лица, изпълняващи ръководни функции

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Лицата, които изпълняват ръководни функции в емитент, и лицата, тясно свързани с тях, уведомяват писмено комисията за сключените за тяхна сметка сделки с акции, издадени от емитента, които са допуснати до търговия на регулиран пазар с дериватни или други финансови инструменти, свързани с тези акции, в срок 5 работни дни от сключването на сделката. Комисията дава публичност на получената информация чрез водения от нея регистър по чл. 30, ал. 1, т. 3 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа най-малко:

1. трите имена на лицето, което изпълнява ръководни функции в емитента, и трите имена на лицето, тясно свързано с него;

2. основанието на задължението за уведомяване;

3. наименованието на емитента;

4. описание на финансовите инструменти, предмет на сделката;

5. вида на сделката (като придобиване или разпореждане);

6. датата и мястото на сключване на сделката;

7. цената и броя на финансовите инструменти - предмет на сделката.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Задължението за уведомяване не се прилага, когато общата сума на сделките, сключени от лице, което изпълнява ръководни функции в емитента и в лицата, тясно свързани с него, не превишава 5000 лв. в рамките на една календарна година. Стойността на сделката е пазарната стойност на финансовите инструменти към деня на сключване на сделката, а при сделките с деривативни инструменти - пазарната стойност на базовия актив.

(4) (В сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Задължението по ал. 1 се отнася до емитенти със седалище в Република България, чиито финансови инструменти са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или държава членка, или за които е поискано допускане до търговия на такива

пазари, както и за емитенти със седалище в трета държава, чиито финансови инструменти са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или държава членка, и Република България е изпращаща държава на емитента съгласно чл. 77ш, ал. 6 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Раздел IV

Изготвяне и разпространение на препоръки

Чл. 17. Всяко лице, което при упражняване на професията си или извършване на дейността си изготвя и разпространява препоръки, е длъжно да положи дължимата грижа, за да осигури препоръката да бъде честно представена и да разкрие своите интереси или конфликти на интереси, свързани с финансовите инструменти, за които се отнася препоръката.

Чл. 18. (1) Всяка препоръка трябва да посочва ясно и на видно място лицето по чл. 17, включително имената и длъжността на физическото лице, което е изготвило препоръката, и наименованието на юридическото лице, отговорно за нейното изготвяне.

(2) Когато лицето по чл. 17 е инвестиционен посредник или кредитна институция, в препоръката се посочва органът за регулиране и надзор върху тяхната дейност. Извън случаите по изречение първо, когато лицето по чл. 17 следва да спазва определени стандарти или правила за поведение при упражняване на професията си, приети от саморегулираща се професионална организация, в препоръката се посочват актовете, в които стандартите или правилата са уредени.

(3) За препоръките, които не са писмени и при които информацията, която се изисква да бъде представена по ал. 1 и 2, е непропорционална на обема на препоръката, е достатъчно препоръката да посочва мястото, където тази информация е пряко, лесно достъпна и публична, като подходяща интернет страница на лицето по чл. 17.

Чл. 19. (1) Лицата по чл. 17 са длъжни да положат дължимата грижа, за да осигурят, че:

1. фактите се разграничават ясно от тълкувания, оценки, мнения или друг вид информация, която не е свързана с представянето на факти;

2. източниците на информация са надеждни, а ако има съмнение относно тяхната надеждност, че това обстоятелство е ясно посочено;

3. всички предвиждания, прогнози и очаквани цени са ясно посочени като такива и съществените допускания, направени при тяхното изготвяне или използването им, са посочени.

(2) Лицата по чл. 17 са длъжни да докажат обосноваването на всяка дадена препоръка при поискване от комисията.

(3) Освен задълженията по ал. 1 и 2 лицето по чл. 17, което е независим анализатор, инвестиционен посредник, кредитна институция, свързано с тях юридическо лице или друго лице, чиято основна дейност е изготвянето на препоръки, или физическо лице, което работи по трудов или граждански договор за тези лица, е длъжно да положи дължимата грижа, за да осигури и че:

1. са посочени всички основни източници на информация, включително съответния емитент на финансови инструменти, за който пряко или непряко се отнася препоръката, наричан по-нататък в този раздел "емитент", както и обстоятелството дали препоръката е била предоставена на емитента и изменена вследствие на предоставянето и преди да бъде разпространена;

2. всяка база за оценка или методология, използвана за оценяване на финансови инструменти или на емитент на финансови инструменти или за определяне на очаквана цена на финансови инструменти, е изложена накратко по ясен и достъпен за инвеститорите начин;

3. смисълът на всяка направена препоръка за покупка, продажба или държане на финансовите инструменти, която може да включва и срока, за който е валидна препоръката, е обяснен по ясен и достъпен за инвеститорите начин и съдържа предупреждение за всеки относим риск, включително анализ на чувствителността на съответните допускания;

4. е посочена честотата на актуализиране на препоръката, ако такова актуализиране е планирано, и всички важни промени в обхвата на вече обявената политика;

5. ясно и на видно място е посочена датата, на която препоръката е била разпространена за пръв път, както и съответната дата и време за всяка посочена цена на финансов инструмент;

6. когато препоръката се различава от предшестваща препоръка, отнасяща се до същите финансови инструменти или до същия емитент, издадена през предходните 12 месеца преди публикуването на втората препоръка, тази разлика и датата на по-ранната препоръка са посочени ясно и на видно място.

(4) Когато информацията, която се изисква да бъде представена по ал. 3, т. 1 - 3, е непропорционална на обема на препоръката, достатъчно е писмената препоръка ясно и на видно място да посочи къде тази информация е пряко, лесно достъпна и публична, като директна интернет връзка на подходяща интернет страница на лицето по чл. 17, при условие че няма промяна в използваната база за оценка или методология.

(5) За препоръките, които не са писмени, се прилага и разпоредбата на чл. 18, ал. 3.

Чл. 20. (1) Лицето по чл. 17 е длъжно да разкрие всички отношения на свързаност или обстоятелства, които може обосновано да се очаква да повлияят негативно на обективността на препоръката, като наличието на съществен финансов интерес на лицето по чл. 17 по отношение на един или повече финансови инструменти, за които се отнася

препоръката, или на съществен конфликт на интереси по отношение на емитент, за който се отнася препоръката.

(2) Когато лицето по чл. 17 е юридическо лице, изискванията по ал. 1 се прилагат и за всяко юридическо или физическо лице, което работи по трудов или граждански договор за него и е участвало в изготвянето на препоръката. В случай че лицето по чл. 17 е инвестиционен посредник или кредитна институция, информацията по ал. 1, която се разкрива за физическите лица, които работят по трудов или граждански договор за тях, и юридическите лица, които са в договорни отношения с тях и са участвали в изготвянето на препоръката, включва и посочване дали възнаграждението на тези лица е обвързано с инвестиционните сделки, извършени от инвестиционния посредник, кредитната институция или свързано с тях юридическо лице. Когато физическите лица по изречение второ получават или купуват акции на емитента преди публичното предлагане на тези акции, цената и датата, на която са придобити акциите, също подлежат на разкриване.

(3) В случай че лицето по чл. 17 е юридическо лице, информацията, която подлежи на разкриване по ал. 1, съдържа най-малко:

1. интересите или конфликтите на интереси на лицето по чл. 17 или на свързани с него юридически лица, до които имат достъп или за които обосновано може да се предположи, че имат достъп лицата, участвали в изготвянето на препоръката;

2. интересите или конфликтите на интереси на лицето по чл. 17 или на свързани с него юридически лица, известни на лицата, които не са участвали в изготвянето на препоръката, но са имали или за които обосновано може да се предположи, че са имали достъп до препоръката преди предоставянето ѝ на клиенти или публичното ѝ разпространяване.

(4) Всяка препоръка трябва да съдържа информацията по ал. 1 - 3, като се прилагат и разпоредбите на чл. 18, ал. 3 и чл. 19, ал. 4.

(5) Всяка препоръка, изготвена от независим анализатор, инвестиционен посредник, кредитна институция, свързано с тях юридическо лице или друго лице по чл. 17, чиято основна дейност е изготвянето на препоръки, трябва да съдържа освен информацията по ал. 1 - 4 и следната информация за неговите интереси и конфликти на интереси, посочена ясно и на видно място:

1. дялово участие на лицето по чл. 17 или на свързано с него юридическо лице в размер 5 или повече от 5 на сто от капитала на емитента или дялово участие на емитента в размер 5 или повече от 5 на сто от капитала на лицето по чл. 17 или на свързано с него юридическо лице, ако такова обстоятелство е налице;

2. други съществени финансови интереси на лицето по чл. 17 или на свързано с него юридическо лице по отношение на емитента, ако са налице такива обстоятелства;

3. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) че лицето по чл. 17 или свързано с него юридическо лице е маркет-мейкър или осигурява ликвидност на финансовите инструменти на

емитента, ако такова обстоятелство е налице;

4. лицето по чл. 17 или свързано с него юридическо лице през предходните 12 месеца е било водещ поемател или предложител за първоначална продажба, самостоятелно или с друго лице, на публично предложени финансови инструменти, издадени от емитента, ако такова обстоятелство е налице;

5. че лицето по чл. 17 или свързано с него юридическо лице е страна по друго споразумение с емитента относно предоставяне на инвестиционни услуги, при условие че това няма да доведе до разкриване на търговска тайна и че споразумението е било в сила през предходните 12 месеца или през същия период е имало основание за плащане на обезщетение или за поемане на задължение за заплащане на обезщетение, ако такова обстоятелство е налице;

6. че лицето по чл. 17 или свързано с него юридическо лице е страна по споразумение с емитента за изготвяне на препоръката, ако такова обстоятелство е налице.

Чл. 21. Инвестиционните посредници и кредитните институции разкриват информация за предприетите от тях организационни и административни мерки за предотвратяване и избягване на конфликти на интереси във връзка с изготвяните от тях препоръки. Всяка препоръка трябва да съдържа информацията по изречение първо, като се прилагат и разпоредбите на чл. 18, ал. 3 и чл. 19, ал. 4.

Чл. 22. Инвестиционните посредници и кредитните институции до 15-о число на месеца, следващ всяко тримесечие, разкриват информация за съотношението на всички препоръки за покупка, продажба или държане на финансови инструменти, както и за съотношението на емитентите, за които се отнася всяка от тези видове препоръки и на които инвестиционният посредник или кредитната институция са предоставили инвестиционни услуги на значителна стойност през предходните 12 месеца. Всяка препоръка трябва да съдържа информацията по изречение първо, като се прилагат и разпоредбите на чл. 18, ал. 3 и чл. 19, ал. 4.

Чл. 23. Когато лице по чл. 17 разпространява препоръка, изготвена от друго лице, трябва да посочи ясно и на видно място автора и лицето, което я разпространява.

Чл. 24. (1) Когато се разпространява препоръка, изготвена от друго лице, която е съществено изменена от лицето, което я разпространява, тази препоръка трябва ясно и подробно да посочва съществените изменения на препоръката. Когато същественото изменение се състои в промяна на препоръката, като от препоръка да се купят в препоръка да се задържат или продадат финансови инструменти или обратно, за лицето, разпространяващо препоръката, се прилагат чл. 18, 19 и чл. 20, ал. 1 - 4 във връзка със същественото изменение.

(2) Юридическите лица по чл. 17, които самостоятелно или чрез физически лица разпространяват съществено изменена препоръка, трябва да имат писмени правила и процедури, осигуряващи на лицата, които получават информацията, сведения за мястото, където могат да получат достъп до информация за лицето, изготвило препоръката, до

препоръката, както и до информация за интересите и конфликтите на интереси на лицето, изготвило препоръката, ако тази информация е публично достъпна.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат за новини, съдържащи информация за препоръки, изготвени от друго лице, при условие че не се изменя същността на препоръката.

Чл. 25. Лицата по чл. 17, които разпространяват резюме на препоръка, изготвена от друго лице, трябва да изготвят резюмето така, че то да е ясно, да не е подвеждащо и да посочва препоръката, за която се отнася, а ако подлежащата на разкриване информация, свързана с препоръката, е публично достъпна - и мястото на достъп до тази информация.

Чл. 26. За лицата по чл. 17, които са инвестиционни посредници, кредитни институции или физически лица, които работят по трудов или граждански договор за тях, и които разпространяват препоръки, изготвени от други лица, се прилагат и чл. 18, ал. 2 и 3, чл. 20, ал. 5, чл. 21 и 22, ако препоръката не е разпространена чрез дистрибуторски канал от лицето, което я е изготвило, както и чл. 18 - 22, ако инвестиционният посредник или кредитната институция са изменили съществено препоръката.

Раздел V

Изисквания към инвестиционните посредници във връзка с разкриване на търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара на финансови инструменти

Чл. 27. (1) Инвестиционните посредници със седалище в Република България или тези, които имат право да извършват дейност като инвестиционен посредник на територията на Република България чрез клон, въз основа на преценката си за всеки конкретен случай незабавно уведомяват комисията за сделки с финансови инструменти, за които имат основателно съмнение, че съставляват търговия с вътрешна информация или манипулиране на пазара на финансови инструменти, като вземат предвид и признаците за манипулиране на пазара на финансови инструменти съгласно приложението. Изброените в приложението признаци не са изчерпателни и не съставляват непременно сами по себе си манипулиране на пазара на финансови инструменти.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа следната информация:

1. данни за лицето, което извършва уведомяването, и качеството, в което действа (за собствена или за чужда сметка);

2. описание на финансовите инструменти, предмет на сделката, включително наименование на емитента, код на емисията, брой и цена на финансовите инструменти, вид на поръчката (лимитирана поръчка, пазарна поръчка или друг вид) и вид на сделката (блокова сделка или друг вид);

3. основанията за предположението, че сделката съставлява сделка с вътрешна информация или манипулиране на пазара на финансови инструменти;

4. лицата, за чиято сметка е извършена сделката, както и другите лица, участвали в сделката, или начините за установяването им, ако те не са известни;

5. друга информация, която е от значение за установяване дали сделката съставлява сделка с вътрешна информация или манипулиране на пазара на финансови инструменти.

(3) В случай че информацията по ал. 2 не е налице към момента на извършване на уведомяването, уведомлението съдържа най-малко основанията за съмнението, че сделката съставлява сделка с вътрешна информация или манипулиране на пазара на финансови инструменти. Останалата информация по ал. 2 се предоставя на комисията незабавно след узнаването ѝ.

(4) Уведомяването по ал. 1 може да се извърши по пощата, по електронната поща, по факс или по телефон. В случай че уведомяването се извършва по телефона, лицето, извършило уведомяването, е длъжно в срок от 5 работни дни да предостави на комисията писмено информацията по ал. 2.

(5) В случай че комисията получи уведомление по ал. 1 за сделки с финансови инструменти, извършени на регулиран пазар в държава членка, комисията предоставя незабавно тази информация на съответния компетентен орган.

Чл. 28. (1) Лицето, извършило уведомяването по чл. 27, ал. 1, както и другите лица, които работят по трудов или граждански договор за инвестиционния посредник, не могат да съобщават на лицата, за чиято сметка е извършена сделката, на свързаните с тях лица, както и на други лица за извършеното уведомяване, освен в случаите, изрично посочени в закона. Изпълнението на задължението по изречение първо не може да бъде основание за търсене на отговорност, при условие че лицето, извършило уведомяването, е действало добросъвестно.

(2) Комисията запазва поверителността на информацията за самоличността на лицето, извършило уведомяването, ако разкриването на неговата самоличност може да увреди лицето.

(3) Добросъвестното разкриване на информация по чл. 27, ал. 1 пред комисията не се смята за нарушение на ограниченията за разкриване на информация, предвидени в закон, подзаконов нормативен акт или в договор, и не може да бъде основание за търсене на отговорност.

Глава четвърта

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Чл. 29. (1) При упражняване на своите правомощия и осъществяване на функциите си по този закон и актовете по прилагането му комисията взаимодейства с компетентните

органи от другите държави, като обменя информация с тях и си сътрудничи при извършването на проверки.

(2) Условието и редът за осъществяване на взаимодействието по ал. 1 се уреждат чрез споразумения.

Чл. 29а. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2012 г.) При осъществяване на своите правомощия и осъществяване на функциите си по този закон и актовете по прилагането му комисията си сътрудничи с Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) и му предоставя информация за изпълнение на задълженията му съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията, наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1095/2010".

Чл. 30. (1) Комисията може да поиска от компетентния орган на държава членка информация, която е необходима за изпълнение на функциите ѝ по този закон и актовете по прилагането му.

(2) Информацията по ал. 1, която комисията получава от компетентните органи от държави членки, е професионална тайна.

(3) Комисията може да използва получената информация за други цели освен посочените в ал. 1 или да я предоставя на компетентни органи на други държави само с изричното съгласие на компетентния орган на държавата членка.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Когато не получи своевременно исканата информация по ал. 1 или когато ѝ бъде отказано получаването на такава информация, комисията може да уведоми ЕОЦКП с оглед осигуряване на съдействие в съответствие с Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Чл. 31. (В сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) (1) По искане на компетентен орган на държава членка комисията незабавно предоставя информацията, която е необходима за осъществяване на правомощията му за предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби. Ако комисията не може да предостави исканата информация веднага, тя уведомява съответния компетентен орган за причините.

(2) В случаите, когато комисията не разполага с информацията по ал. 1, тя предприема необходимите действия за събирането ѝ.

(3) Комисията може да откаже да предостави информацията по ал. 1 в случаите, когато информацията:

1. може да застраши суверенитета, националната сигурност или обществения ред в Република България;

2. се отнася до същите действия и до същите лица, за които в Република България има висящо съдебно производство или влязло в сила съдебно решение.

(4) Комисията уведомява съответния компетентен орган за обстоятелствата по ал. 3, като в случаите по т. 2 предоставя подробна информация относно образуваното производство или влязлото в сила съдебно решение.

(5) Информацията, която комисията предоставя на компетентен орган от държава членка, може да се използва за други цели извън посочените в ал. 1 или да се предоставя на компетентен орган на друга държава само с изричното съгласие на комисията.

Чл. 32. (В сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) (1) Когато установи, че нарушения на този закон или на актовете по прилагането му са извършени или се извършват на територията на друга държава членка или относно финансови инструменти, които се търгуват на регулиран пазар в държава членка, комисията предоставя информация за тези нарушения на съответния компетентен орган в държавата членка.

(2) Изпълнението на задължението по ал. 1 не е пречка комисията, съответно заместник-председателят, да осъществяват възложените им със закона правомощия. Комисията, съответно заместник-председателят, се консултира със съответния компетентен орган относно очакваните последици от техните действия.

Чл. 33. (В сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) Когато бъде уведомена от компетентния орган на държава членка за действия, извършени в Република България, с които се нарушава действащото в съответната държава членка законодателство относно пазарните злоупотреби, или за такива действия, извършени по отношение на финансови инструменти, които се търгуват на регулиран пазар в Република България, комисията, съответно заместник-председателят, предприема подходящи действия и уведомява съответния компетентен орган за резултата и доколкото е възможно, за основните етапи от предприетите действия.

Чл. 34. (В сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) (1) Комисията може да поиска компетентният орган на държава членка да извърши съответни действия за установяване на факти и обстоятелства във връзка с извършено нарушение на този закон или на актовете по прилагането му на нейната територия или да изпрати служители от администрацията на комисията в съответната държава членка, които да участват в извършването им.

(2) (Изм. - ДВ, **бр. 21** от 2012 г.) Когато комисията не получи своевременно съдействие относно искането по ал. 1 или когато получи отказ, тя може да уведоми ЕОЦКП с оглед осигуряване на съдействие в съответствие с Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Чл. 35. (В сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) (1) По искане на компетентен орган на държава членка комисията, съответно заместник-председателят, незабавно извършва

необходимите действия за изясняване на фактите и обстоятелствата, свързани с установяването на нарушение на законодателството на съответната държава членка относно пазарните злоупотреби. При извършването на действията могат да участват служители от администрацията на съответния компетентен орган, когато това е поискано. За резултатите от извършените действия се съставя констативен документ в три екземпляра, който се подписва от лицата, участвали в проверката, и се връчва срещу подпис на провереното лице.

(2) Комисията, съответно заместник-председателят, може да откаже да извърши действията по ал. 1 или участието на служители от администрацията на съответния компетентен орган при извършването им в случаите, когато:

1. извършването на действията по ал. 1 може да застраши суверенитета, националната сигурност или обществения ред в Република България;

2. има висящо съдебно производство или влязъл в сила съдебен акт относно същите действия и от същите лица на територията на Република България.

(3) Комисията, съответно заместник-председателят, уведомява съответния компетентен орган относно обстоятелствата по ал. 2, като в случаите по т. 2 предоставя и подробна информация относно образуваното производство или влезлия в сила съдебен акт.

Глава пета

КОНТРОЛ

Чл. 36. (В сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) (1) Контролът по спазването на този закон и на актовете по прилагането му се осъществява от комисията и от заместник-председателя.

(2) За осъществяване на функциите по този закон и актовете по прилагането му комисията, заместник-председателят и оправомощените от тях длъжностни лица имат правата по чл. 18 от Закона за Комисията за финансов надзор, както и да изискват писмени и устни обяснения, сведения, документи, данни и друга информация от всяко лице, включително от лицата, които са били последователно въввлечени при предаването на нареждания или при осъществяване на операциите, а също и от членовете на управителните органи на лицето.

Глава шеста

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

Чл. 37. (1) За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения по този закон, за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях, както и при възпрепятстване упражняването на контролна дейност от комисията или от заместник-председателя, или при застрашаване интересите на инвеститорите, заместник-председателят може да:

1. издаде задължителни предписания за предприемане в определен от него срок на конкретни мерки, необходими за отстраняване на нарушенията, на вредните последици от тях или на опасността за интересите на инвеститорите;

2. спре търговията с определени финансови инструменти;

3. иска налагане на заповед върху имущество;

4. задължи емитента да разкрие информация по чл. 12 в определен от него срок;

5. отнеме временно лиценза на инвестиционен посредник за извършване на дейност или да поиска от Българската народна банка да отнеме временно разрешението на банка за извършване на дейност като инвестиционен посредник.

(2) Заместник-председателят може да предложи на Българската народна банка да отнеме окончателно разрешението за извършване на дейност като инвестиционен посредник на банка, ако съответното лице системно нарушава разпоредбите на този закон или на актовете по прилагането му.

(3) (Доп. - ДВ, **бр. 21** от 2012 г.) Заместник-председателят може да информира обществеността за мерките по ал. 1, както и за наложените санкции по този закон или актовете по прилагането му, освен ако това не застрашава стабилността на капиталовия пазар или може да причини вреди, несъответстващи на извършеното нарушение, на лицата, за които тази информация се отнася. Заместник-председателят уведомява едновременно и ЕОЦКП за предприетите действия.

(4) (Нова - ДВ, **бр. 21** от 2012 г.) Комисията ежегодно предоставя на ЕОЦКП обобщена информация относно мерките по ал. 1 и наложените санкции по този закон и актовете по прилагането му.

Чл. 38. (1) Производството по прилагане на принудителните административни мерки започва по инициатива на заместник-председателя.

(2) Уведомленията и съобщенията в производството по ал. 1 могат да се извършват и с препоръчано писмо с обратна разписка, с телеграма, по телефона, телекса или факса. Уведомленията и съобщенията с препоръчано писмо с обратна разписка или с телеграма се удостоверяват с известие за доставянето им, по телефона - писмено от длъжностното лице, което ги е извършило, а по телекса или факса - с писмено потвърждение за изпратено съобщение.

(3) Ако уведомленията и съобщенията в производството по ал. 1 не бъдат приети на посочените от лицата или вписаните в съответния регистър по чл. 30, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор адрес, телефон, телекс или факс, те се смятат за извършени с поставянето им на специално определено за целта място в сградата на комисията. Последното обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на заместник-председателя.

(4) Принудителните административни мерки по чл. 37 се прилагат с писмено мотивирано решение на заместник-председателя, което се съобщава на заинтересованото лице в 7-дневен срок от постановяването му.

(5) Решението за прилагане на принудителна административна мярка подлежи на незабавно изпълнение, независимо дали е обжалвано.

Чл. 39. Доколкото в тази глава не са предвидени особени правила, прилагат се съответните разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава седма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 40. (1) Който извърши или допусне извършването на нарушение:

1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) на чл. 12, ал. 1, 3, 5 - 8, чл. 13, ал. 4, чл. 14, ал. 1, чл. 15, ал. 1, 3, 4 и 5, чл. 16, ал. 1, чл. 18, ал. 1 и 2, чл. 21, 22 и 23, чл. 27, ал. 1, 3 и 4 и чл. 28 или на нормативните актове по прилагането на закона, се наказва с глоба в размер от 200 до 1000 лв.;

2. на чл. 12, ал. 2, чл. 13, ал. 3, чл. 17, чл. 19, ал. 1 - 3, чл. 20, чл. 24, ал. 1 и 2, чл. 25 и 26, се наказва с глоба в размер от 2000 до 5000 лв.;

3. на чл. 8 - 11, се наказва с глоба в размер от 20 000 до 50 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е:

1. по т. 1 - от 500 до 2000 лв.;

2. по т. 2 - от 5000 до 10 000 лв.;

3. по т. 3 - от 50 000 до 100 000 лв.

(3) При несъобразяване с приложена принудителна административна мярка по чл. 37 извършителите и допустителите се наказват с глоба в размер от 5000 до 20 000 лв.

(4) В случаите по ал. 1, т. 3 се наказват и подбудителите, помагачите и укривателите, като се вземат предвид характерът и степента на тяхното участие.

(5) За нарушения по ал. 1 и 3 на юридически лица и еднолични търговци се налага имуществена санкция, както следва:

1. по ал. 1:

- а) по т. 1 - от 500 до 2000 лв., а при повторно нарушение - от 1000 до 5000 лв.;
- б) по т. 2 - от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 20 000 лв.;
- в) по т. 3 - от 50 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение - от 100 000 до 200 000 лв.;

2. по ал. 3 - от 10 000 до 50 000 лв.

(б) Доходите, придобити в резултат на нарушението, се отнемат в полза на държавата в степента, в която не могат да бъдат възстановени на увредените лица.

Чл. 41. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от упълномощени от заместник-председателя длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от заместник-председателя.

(2) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ **(Загл. изм. - ДВ, бр. 21 от 2012 г.)**

§ 1. По смисъла на закона:

1. "Финансови инструменти" са:

а) ценни книжа, които могат да бъдат търгувани на капиталовия пазар, с изключение на платежните инструменти, като:

аа) акции в дружества и други ценни книжа, еквивалентни на акции в капиталови дружества, персонални дружества и други юридически лица, както и депозитарни разписки за акции;

бб) облигации и други дългови ценни книжа, включително депозитарни разписки за такива ценни книжа;

вв) други ценни книжа, които дават право за придобиване или продажба на такива ценни книжа или които водят до парично плащане, определено посредством ценни книжа, валутни курсове, лихвени проценти или доходност, стоки или други индекси или показатели;

б) дялове на колективни инвестиционни схеми;

в) инструменти на паричния пазар;

г) финансови фючърси;

д) форуърдни лихвени споразумения;

е) суапови договори върху лихвени проценти, валута или ценни книжа;

ж) опции за придобиване или прехвърляне на финансови инструменти по букви "а" - "е", включително опции върху лихвени проценти и валута;

з) деривати върху стоки;

и) други инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар или за които е поискано допускане до търговия на такъв пазар.

2. "Държава членка" е държава, която е членка на Европейския съюз, или друга държава, която принадлежи към Европейското икономическо пространство.

3. "Приети пазарни практики" са практики, които обосновано се очакват на един или повече пазари на финансови инструменти и са признати от комисията по реда на чл. 6, ал. 4.

4. "Емитент" е лице, което е издало финансови инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар.

5. "Лице, което изпълнява ръководни функции в емитент" е лице, което:

а) е член на управителен или контролен орган на емитента;

б) не е член на органа по буква "а" и което има регулярен достъп до вътрешна информация, отнасяща се пряко или непряко до емитента, и има право да взема решения по управлението на емитента, които засягат неговото бъдещо развитие и перспективи, или упражнява решаващо влияние върху вземането на такива решения.

6. "Лице, тясно свързано с лице, което изпълнява ръководни функции в емитент" е:

а) съпругът на лицето, което изпълнява ръководни функции в емитент, и децата, на които то дължи издръжка;

б) други роднини на лицето, което изпълнява ръководни функции, които са били в неговото домакинство най-малко една година преди датата на съответната сделка;

в) юридическо лице, в което лице по букви "а" или "б" или по т. 5 изпълнява ръководни функции, или което се контролира от това лице, или е учредено в негова полза, или има общи икономически интереси с него.

7. "Препоръка" е изследване или друга информация, с която изрично или косвено се препоръчва или предлага инвестиционна стратегия относно един или повече финансови

инструменти или емитенти на финансови инструменти, включително мнение относно настоящата или бъдещата стойност или цена на тези финансови инструменти, предназначена за дистрибуторски канали или за заинтересовани лица.

8. "Изследване или друга информация, с която се препоръчва или предлага инвестиционна стратегия" е:

а) информация, изготвена от независим анализатор, инвестиционен посредник, кредитна институция или друго лице, чиято основна дейност е изготвянето на препоръки, или физическо лице, което работи по трудов или граждански договор за тези лица, в която пряко или непряко се изразява инвестиционна препоръка относно определени финансови инструменти или емитент на финансови инструменти;

б) информация, изготвена от други лица, извън лицата по буква "а", в която пряко се препоръчва конкретно инвестиционно решение относно определени финансови инструменти.

9. "Дистрибуторски канал" е средство, чрез което публично се предоставя информация или чрез което широк кръг лица имат достъп до информация.

10. "Свързани лица" са:

а) лицата, едното от които контролира другото лице или негово дъщерно дружество;

б) лицата, чиято дейност се контролира от трето лице;

в) лицата, които съвместно контролират трето лице;

г) съпрузите, роднините по права линия без ограничения, роднините по съребрена линия до четвърта степен включително и роднините по сватовство до четвърта степен включително.

11. "Контрол" е налице, когато едно лице (контролиращият):

а) притежава повече от половината от гласовете в общото събрание на друго юридическо лице (дъщерно дружество), или

б) има право да определя повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на друго юридическо лице (дъщерно дружество) и същевременно е акционер или съдружник в това лице, или

в) има право да упражнява решаващо влияние върху юридическо лице (дъщерно дружество) по силата на сключен с това лице договор или на неговия учредителен акт или устав, ако това е допустимо съгласно законодателството, приложимо към дъщерното дружество, или

г) е акционер или съдружник в дружество и:

аа) повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на това юридическо лице (дъщерно дружество), които са изпълнявали съответните функции през предходната и текущата финансова година и до момента на изготвяне на консолидираните финансови отчети, са определени единствено в резултат от упражняване на неговото право на глас, или

бб) което контролира самостоятелно по силата на договор с други акционери или съдружници в това юридическо лице (дъщерно дружество) повече от половината от гласовете в общото събрание на това юридическо лице, или

д) може по друг начин да упражнява решаващо влияние върху вземането на решения във връзка с дейността на друго юридическо лице (дъщерно дружество).

В случаите по букви "а", "б" и "г" към гласовете на контролиращия се прибавят и гласовете на дъщерните му дружества, върху които той упражнява контрол, както и гласовете на лицата, които действат от свое име, но за негова сметка или за сметка на негово дъщерно дружество.

В случаите по букви "а", "б" и "г" гласовете на контролиращия се намаляват с гласовете по акции, държани за сметка на лице, което не е нито контролиращият, нито негово дъщерно дружество, както и с гласовете по акции, които са предмет на залог, ако правата по тях се упражняват по нареждане и в интерес на залогодателя.

В случаите по букви "а" и "г" гласовете на контролиращия се намаляват с гласовете по акции, притежавани от самото дъщерно дружество чрез лице, което то контролира, или чрез лице, което действа от свое име, но за сметка на контролиращия и на дъщерното дружество.

12. "Независим анализатор" е физическо лице, притежаващо професионална квалификация за извършване на анализ на финансови инструменти или емитенти на финансови инструменти, което изготвя препоръки от свое име и за своя сметка и което не работи по трудов или граждански договор за инвестиционен посредник, кредитна институция или друго лице, чиято основна дейност е изготвянето на препоръки.

13. "Системни нарушения" са три или повече административни нарушения на този закон или на актовете по прилагането му, извършени в продължение на една година.

14. "Повторно нарушение" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същото по вид нарушение.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Законът въвежда изискванията на:

1. Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба).

2. Директива 2010/78/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за изменение на директиви 98/26/ЕО, 2002/87/ЕО, 2003/6/ЕО, 2003/41/ЕО, 2003/71/ЕО, 2004/39/ЕО, 2004/109/ЕО, 2005/60/ЕО, 2006/48/ЕО, 2006/49/ЕО и 2009/65/ЕО във връзка с правомощията на Европейския надзорен орган (Европейски банков орган), Европейския надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване) и Европейския надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари) (ОВ, L 331/120 от 15 декември 2010 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 59 и 63 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 68, ал. 1, т. 6 думите "по чл. 71, ал. 1, чл. 161, ал. 1, чл. 161а и чл. 214, ал. 2" се заменят с "по чл. 71, ал. 1, чл. 161а, чл. 214, ал. 2 от този закон и по чл. 11, ал. 1 от Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти", а думите "на този закон или на актовете по прилагането му" се заменят с "на този закон, на Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти или на актовете по прилагането им".

2. В чл. 98:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Емитентът е длъжен да уведомява комисията за вътрешната информация съгласно чл. 4 от Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, която пряко се отнася до него.";

б) алинеи 2 и 3 се отменят.

3. Наименованието на глава дванадесета се изменя така: "Недобросъвестна търговия".

4. Членове 158 - 161 се отменят.

5. В чл. 161а думите "на инвестиционни консултации за ценни книжа или друга информация" се заменят с "на всякаква информация".

6. В чл. 162 думите "забраните по чл. 160, 161 и 161а" се заменят със "забраната по чл. 161а".

7. Член 163 се отменя.

8. В чл. 221:

а) в ал. 1, т. 2 думите "чл. 98, ал. 2" се заличават;

б) в ал. 5 думите "чл. 160, ал. 1 и 2, чл. 161" се заличават.

§ 3. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56 и 59 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 13, ал. 1:

а) в т. 4 след думите "Кодекса за застраховането" се поставя запетая и се добавя "Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти";

б) в т. 18 накрая се поставя запетая и се добавя "както и с международни организации и институции в областта на финансовите пазари".

2. В чл. 15, ал. 1:

а) в т. 4 след думите "Закона за публичното предлагане на ценни книжа" се добавя "и по глава шеста от Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти";

б) в т. 6 думите "Закона за публичното предлагане на ценни книжа и на актовете по неговото прилагане" се заменят със "Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и на актовете по тяхното прилагане";

в) точка 7 се изменя така:

"7. налага глоби и имуществени санкции за нарушения на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и на актовете по тяхното прилагане;"

г) точка 12 се отменя;

д) в т. 15 след думите "този закон" се поставя запетая и думите "или в Закона за публичното предлагане на ценни книжа" се заменят с "в Закона за публичното предлагане на ценни книжа или Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти".

3. В чл. 18:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 след думите "Закона за публичното предлагане на ценни книжа" се поставя запетая и се добавя "Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти";

бб) в т. 5 накрая се добавя "и/или във връзка със сигнали, жалби или искания,

включително от органи на други държави, осъществяващи финансов надзор";

вв) в т. 6 след думите "Закона за публичното предлагане на ценни книжа" се поставя запетая и се добавя "Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти";

б) в ал. 3 след думите "Закона за здравното осигуряване" се поставя запетая и се добавя "Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти".

4. В чл. 19, ал. 2, т. 1 след думите "Закона за здравното осигуряване" се поставя запетая и се добавя "Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти".

5. В преходните и заключителните разпоредби се създава § 5а:

"§ 5а. Издадените от комисията и заместник-председателите до датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз индивидуални административни актове, които не са подлежали на обжалване по съдебен ред, не могат да бъдат обжалвани пред съда по реда на този закон."

§ 4. Комисията за финансов надзор приема наредбите по прилагането на закона.

§ 5. Заместник-председателят може да изготви образци на уведомления и други стандартизирани документи във връзка с прилагането на закона.

§ 6. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на закона.

§ 7. Законът влиза в сила от 1 януари 2007 г., с изключение на разпоредбите на чл. 3, ал. 1, чл. 16, ал. 3 и чл. 31 - 36, които влизат в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 4 октомври 2006 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Приложение

към чл. 27, ал.

1

Списък на признаците за манипулиране на пазара на финансови инструменти

1. Подадените нареждания или сключените сделки с финансови инструменти

на регулиран пазар, когато представляват съществена част от дневния обем на сделките с тези финансови инструменти и особено ако тези действия водят до съществена промяна на цената на финансовите инструменти.

2. Подадените нареждания или сключените сделки с финансови инструменти

на регулиран пазар от лица, които имат съществени позиции "продава" или "купува" по тези финансови инструменти, когато водят до съществена промяна на цената на финансовите инструменти, на свързани с тях финансови инструменти или на базови активи, допуснати до търговия на регулиран пазар.

3. Сключените сделки с финансови инструменти, допуснати до търговия

на

регулиран пазар, когато в резултат на тези сделки не се променя действителният им притежател.

4. Подадените нареждания или сключените сделки с финансови инструменти

на регулиран пазар, когато включват смяна на позицията в кратък период и представляват съществена част от дневния обем на сделките с тези финансови инструменти и могат да бъдат свързани със съществена промяна на цената на финансовите инструменти.

5. Нареданията за сделки с финансови инструменти на регулиран пазар, когато се подават или сделките с тях се сключват в кратък период от търговската сесия и водят до промяна на цената на финансовите инструменти, която впоследствие се променя обратно.

6. Подадените нареждания за сделки с финансови инструменти на регулиран

пазар, когато променят най-добрата цена на покупка или продажба на тези финансови инструменти или представянето чрез системата за търговия на въведените нареждания на участниците на пазара на финансови инструменти и се заличават, преди да бъдат изпълнени.

7. Нареданията за сделки с финансови инструменти на регулиран пазар, когато се подават или сделките с тях се сключват в период от време, в който се изчисляват референтни цени, цени на сетълмент или оценки и водят до промяна на цената на финансовите инструменти, която оказва влияние върху тези цени или оценки.

8. Лица подават нареждания или сключват сделки с финансови инструменти

на регулиран пазар, когато преди или след като те или свързани с тях лица са разпространили невярна или подвеждаща информация.

9. Лица подават нареждания или сключват сделки с финансови инструменти

на регулиран пазар, когато преди или след като те или свързани с тях лица са изготвили или разпространили изследване или препоръки, които са неверни, не са обективни или са явно повлияни от съществени интереси.